

पथदर्शी प्रकल्प

'STARS' प्रकल्पांतर्गत

विद्यया ऽ मृतमश्नुते

एन सी ई आर टी
NCERT

PARAKH

महाराष्ट्र शासन

राज्य शैक्षणिक संशोधन व
प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे.

समग्र प्रगतिपत्रक (HPC)

पायाभूत स्तर

समग्र प्रगती पुस्तक (HPC)

वार्षिक अहवाल | सन २०२५ - २०२६ | विद्यार्थी नमूना

नाव: _____

शाळेचे नाव: _____

हजेरी क्र: _____ | सरल आयडी: _____ आधार: _____ |

_____ APAAR: _____

जन्मतारीख: ____/____/____ | पत्ता: _____

ID Photo

पालकांचे नाव: _____

व्यवसाय: _____ | शिक्षण: _____

वर्ग शिक्षक: _____ | शालार्थ: _____

वार्षिक उपस्थिती अहवाल

प्रथम सत्र (Term 1):

महिना	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	एकूण १
कामकाज						
उपस्थिती						

द्वितीय सत्र (Term 2):

महिना	नोव्हें.	डिसें.	जाने.	फेब्रु.	मार्च	एप्रिल	एकूण २
कामकाज							
उपस्थिती							

वार्षिक एकूण उपस्थिती: _____ टक्केवारी (%): _____

मी व माझा परिसर

माझ्या फोटो

माझे वय वर्षे आहे.

माझ्या घराचा पत्ता

माझ्या वाढदिवस या दिवशी असतो.

माझे कुटुंब

मोठे होऊन मला

व्हायचे आहे.

हे माझे मित्र/मैत्रिणी आहेत.

माझा आवडता

रंग

अन्नपदार्थ

प्राणी

फूल

खेळ

विषय

माझी आवड आहे. :

वाचन नृत्य गायन वादन क्रीडा किंवा खेळ सर्जनशील लेखन

बागकाम योगाभ्यास कला हस्तकला पाककला इतर

इतर व्यक्तींसोबत (वडील, आई, पालक, भावंड इ.) घरातील खालील कामे नियमित करतो/करते.

एकापेक्षा जास्त पर्याय निवडू शकता. पर्यायाच्या चौकटीवर (✓) अशी खूण करावी.

क्षेत्र 1: शारीरिक आणि आरोग्य विकास (प्रथम सत्र)

सविस्तर उपक्रम व कृती (१०-१३ ओळी):

स्तर: उत्कृष्ट सहभाग

उपक्रम: दैनंदिन व्यायाम - विद्यार्थ्यांनी नियमितपणे व्यायामाच्या सत्रात सहभाग घेऊन त्यांची शारीरिक क्षमता वाढवणे.
निष्पत्ती: मुलांमध्ये शारीरिक तंदुरुस्ती आणि व्यायामाची आवड निर्माण होण्यास मदत होते.

उपक्रम: खेळ आणि स्पर्धा - विविध खेळांमध्ये सहभागी करून विद्यार्थ्यांच्या संघभावना, सहकार्य आणि शारीरिक कौशल्यांचे मूल्यांकन करणे.
निष्पत्ती: सांघिक भावना, निरोगी स्पर्धा आणि खिलाडूवृत्तीचा विकास होतो.

क्षेत्र क्र. 1 : विकास क्षेत्र / विषय - शारीरिक आणि आरोग्य विकास

अभ्यासक्रमाची ध्येये (CG) :

- CG-1* : बालके त्यांना निरोगी आणि सुरक्षित ठेवणाऱ्या सवयी विकसित करतात.
CG-2* : बालके ज्ञानेंद्रियांची कुशाग्रता विकसित करतात.
CG-3* : सुदृढ आणि लवचीक शरीर विकसित होते.

सत्र पहिले

क्षमता** :

- ✦ C-2.2- "चिन्हे आणि प्रतीके यांकरिता दृक्-स्मृती (Visual Memory) विकसित करतो."
✦ C-3.4- "एखादी वस्तू वाहून नेताना, चालताना, पळताना ताकद व चिकाटी दाखवितो."

पैलू	प्रवाह	पर्वत	आकाश
जाणीव जागृती	शिकवलेल्या बाबी लगेच आत्मसात करण्यासाठी थोडा अधिक वेळ आणि सरावाची आवश्यकता आहे. वैयक्तिक लक्ष दिल्यास तो दिलेल्या सूचनांचे टप्प्याटप्प्याने आणि हळुवारपणे पालन करतो.	परिसरातील गोष्टींची चांगली माहिती आहे आणि शाब्दिक कामकाजात तो उत्साहाने भाग घेतो. स्वतःचे विचार मांडण्यासाठी तो नेहमी योग्य शब्दांची निवड करण्याचा प्रामाणिक प्रयत्न करतो.	परिसरातील घडामोडी आणि शैक्षणिक विषयांचे अत्यंत बारकाईने निरीक्षण करून त्यातील संकल्पना स्पष्टपणे समजून घेण्याचा त्याचा कल नेहमी दिसून येतो. स्वतःच्या ज्ञानाचा उपयोग तो अतिशय कल्पकतेने करतो.
संवेदनशीलता	सामाजिक परिस्थितीशी जुळवून घेण्यास त्याला थोडा वेळ लागतो. संवाद साधताना किंवा स्वतःला व्यक्त करताना त्याची खूपच अडचण होते आणि तो मोठ्या समूहात अनेकदा एकटाच राहणे पसंत करतो.	मित्रांसोबत खेळताना किंवा डबा खाताना तो सहकार्याची भावना दाखवतो. वागण्यात थोडा शांतपणा आहे, पण जेव्हा गरजेची वेळ येते तेव्हा तो नक्कीच आपल्या सहकार्यांना योग्य ती मदत करतो.	मित्र-मैत्रिणींच्या अडीअडचणींना धावून जाण्याची आणि त्यांना मदत करण्याची त्याची वृत्ती खूपच छान आहे. शाब्दिक नियम तो स्वतः तर पाळतोच पण इतरांनाही ते पाळण्यासाठी खूप गोड शब्दांत प्रवृत्त करतो.
सर्जनशीलता	सर्जनशील आणि कल्पकतेच्या कृतींमध्ये तो स्वतःला फारसे रमवू शकत नाही. एखादे सोपे चित्र काढायला दिले तरी तो लगेच हार मानतो आणि काम अर्धवट सोडून देण्याची वेतागलेली वृत्ती त्याच्यात दिसून येते.	दिलेला नमुना बघून तो अत्यंत सुबकपणे आणि हुबेहुब त्याचप्रमाणे कृती पूर्ण करतो. साहित्याचा वापर कोळजीपर्वक करून तो चांगल्या आणि नौटनेटक्या रचना तयार करतो, पण स्वतःहून वेगळी कल्पना लढवत नाही.	स्वतःच्या डोक्याने विचार करून नेहमी काहीतरी नवीन आणि हटके बनवण्याचा त्याचा प्रयत्न वाखाणण्याजोगा आहे. गोष्टी रचणे, नाट्यीकरण करणे किंवा गाणी म्हणण्यात त्याची सर्जनशीलता एकदम उच्च पातळीवर दिसून येते.

स्वयं मूल्यमापन (सत्र १)

मला नवीन गोष्टी आणि नवीन खेळ शिकायला खूप आवडते.

सहकारी मूल्यमापन (सत्र १)

हा खूप हुशार आहे अन सगळ्यात भारी चित्रे काढतो.

पालक मूल्यमापन (सत्र १)

शाळेचा अभ्यास स्वतः होऊन रोज न चुकता करून घेतो.

शिक्षक मूल्यमापन (सत्र १)

तुझ्या या अफाट हुशारीचे आणि समजसपणाचे खूप कौतुक वाटते.

क्षेत्र 1: शारीरिक आणि आरोग्य विकास (द्वितीय सत्र)

सविस्तर उपक्रम व कृती (द्वितीय सत्र):

स्तर: उत्कृष्ट सहभाग

उपक्रम: मैदानी खेळ - पकडापकडी, लपाछपी यांसारख्या खेळांमधून शारीरिक चपळता आणि वेग वाढवणे.
निष्पत्ती: शारीरिक क्षमता आणि प्रतिक्रियांचा वेग (Reflexes) वाढतो.

उपक्रम: योग आणि प्राणायाम - साध्या योगासनांद्वारे मानसिक एकाग्रता आणि शारीरिक संतुलन साधणे.
निष्पत्ती: मानसिक स्थिरता वाढते आणि श्वासोच्छ्वासावर नियंत्रण मिळवता येते.

क्षेत्र क्र. 1 : विकास क्षेत्र / विषय - शारीरिक आणि आरोग्य विकास

अभ्यासक्रमाची ध्येये (CG) :

- CG-1* : बालके त्यांना निरोगी आणि सुरक्षित ठेवणाऱ्या सवयी विकसित करतात.
CG-2* : बालके ज्ञानेंद्रियांची कुशाग्रता विकसित करतात.
CG-3* : सुदृढ आणि लवचीक शरीर विकसित होते.

सत्र दुसरे

क्षमता** :

- ✦ C-2.4- "वेगवेगळे गंध आणि चव यांतील फरक ओळखतो."
✦ C-3.1- "विशिष्ट कृती करताना ज्ञानेंद्रियांच्या संवेदना व शारीरिक हालचाली यांत समन्वय दर्शवितो."

पैलू	प्रवाह	पर्वत	आकाश
जाणीव जागृती	प्राथमिक संकल्पनांची समज निर्माण होत आहे, मात्र स्वतःचे विचार स्पष्टपणे मांडताना त्याला सरावाची गरज भासते. शिक्षकांनी वारंवार मार्गदर्शन केल्यावर तो कृती पूर्ण करण्याचा चांगला प्रयत्न करतो.	विषयाचे चांगले आकलन असून शिक्षकांनी दिलेल्या सूचना आणि नियमांचे तो बहुतांश वेळा अतिशय व्यवस्थित पालन करतो. नवीन गोष्टी शिकण्यासाठी तो नेहमी उत्साही असतो आणि साध्या प्रश्नांची अचूक उत्तरे देतो.	विषयाची अत्यंत प्रगल्भ आणि सखोल जाणीव असून तो स्वतःहून नवीन संकल्पना अतिशय आत्मविश्वासाने मांडतो. वर्गात शिकवलेले घटक त्याला चटकन समजतात आणि त्यावर आधारित अवघड प्रश्नांची अचूक उत्तरे देण्याची त्याची क्षमता शाळेतील इतर विद्यार्थ्यांसाठी आदर्श ठरत आहे.
संवेदनशीलता	वातावरणाशी एकरूप होताना तो अनेकदा भीती किंवा अस्वस्थता दाखवतो. प्राथमिक संवादाची सुरुवात करण्यासाठी तो पूर्णपणे समोरच्या व्यक्तीवर अवलंबून राहतो, स्वतःहून पुढे येऊन बोलण्यास बिचकतो.	सर्वांशी चांगले वागतो आणि शाळेत कोणाशीही सहसा भांडण करत नाही. नियम आणि शिस्त पाळण्याचा त्याचा प्रयत्न नेहमी प्रामाणिक असतो, मात्र गटात सर्वांचे नेतृत्व करण्यास तो कधीकधी मागे हटतो.	कुटुंब, शाळा आणि परिसर या सर्वच ठिकाणी तो अत्यंत आदराने आणि नम्रतेने वावरतो. त्याच्यातील भावनिक प्रगल्भता आणि नेतृत्व गुण त्याच्या वयाच्या मानाने अतिशय उत्कृष्ट आणि कौतुकास्पद आहेत.
सर्वज्ञशीलता	दिलेल्या नमुन्याची केवळ साधी नक्कल करण्याचा तो प्रयत्न करतो, त्यात सुबकतेचा आणि कल्पकतेचा खूपच अभाव दिसतो. हस्तकलेचे आणि चित्रकलेचे काम पूर्ण करण्यासाठी तो पूर्णपणे मदतीवर अवलंबून राहतो.	दिलेला नमुना बघून तो अत्यंत सुबकपणे आणि हुबेहूब त्याचप्रमाणे कृती पूर्ण करतो. साहित्याचा वापर काळजीपूर्वक करून तो चांगल्या आणि नीटनेटक्या रचना तयार करतो, पण स्वतःहून वेगळी कल्पना लढवत नाही.	चित्रकला, मातीकाम आणि हस्तकला यात त्याच्याकडे जन्मजातच खूप चांगली कला आहे. रंगसंगतीची निवड, साहित्याची योग्य जुळवाजुळव आणि बारकावे टिपण्याची त्याची पद्धत अत्यंत प्रगल्भ आणि सर्वांसाठी प्रेरणादायी आहे.

स्वयं मूल्यमापन (सत्र २)

मी आता गणिताचे खूप कठीण प्रश्न पण पटापट सोडवतो.

सहकारी मूल्यमापन (सत्र २)

हा आता आमच्यात खूपच भारी, एकदम मोठ्यांसारखे काम करतो.

पालक मूल्यमापन (सत्र २)

ज्ञानाची आणि गोष्टींची पुस्तके वाचायची खूप आवड निर्माण झाली आहे.

शिक्षक मूल्यमापन (सत्र २)

नेहमी असाच सर्व क्षेत्रात चमकत राहा आणि खूप मोठे नाव कमवा!

क्षेत्र 2: भावनिक आणि नैतिक विकास (प्रथम सत्र)

सविस्तर उपक्रम व कृती (१०-१३ ओळी):

स्तर: उत्कृष्ट सहभाग

उपक्रम: भावनांची अभिव्यक्ती - आनंद, राग, दुःख यांसारख्या भावना ओळखणे आणि त्या योग्य प्रकारे व्यक्त करणे.
निष्पत्ती: भावनिक बुद्धिमत्ता (EQ) वाढते आणि स्वतःच्या भावनांवर नियंत्रण ठेवण्यास मदत होते.

उपक्रम: मित्र-मैत्रीणीशी संबंध - इतरांसोबत मिळून-मिसळून राहणे आणि खेळणी वाढून घेणे.
निष्पत्ती: सहकार्याची भावना व मैत्रीचे नाते दृढ होण्यास मदत मिळते.

क्षेत्र क्र. 2 : विकास क्षेत्र / विषय - सामाजिक, भावनिक व नैतिक विकास

अभ्यासक्रमाची ध्येये (CG) :

- CG-4* : बालके भावनिक बुद्धिमत्ता विकसित करतात (स्वतःच्या भावनांचे व्यवस्थापन आणि सामाजिक नियमांना प्रतिसाद).
CG-5* : बालके उत्पादक कार्याबाबत व सेवेबाबत सकारात्मक दृष्टिकोन विकसित करतात.
CG-6* : बालके नैसर्गिक वातावरणाबद्दल कृतज्ञताभाव दर्शवितात.

सत्र पहिले

क्षमता** :

- ✦ C-4.2- "विविध भावना ओळखतो व त्यावर नियंत्रण मिळवण्याचा प्रयत्न करतो."
- ✦ C-4.3- "इतर बालके आणि प्रौढ यांच्याशी सहजतेने संवाद साधतो."
- ✦ C-6.1- "सर्व प्रकारच्या जीवांची काळजी घेतो व त्यांच्यासोबत राहण्याचा आनंद व्यक्त करतो."

पैलू	प्रवाह	पर्वत	आकाश
जाणीव जागृती	प्राथमिक संकल्पनांची समज निर्माण होत आहे, मात्र स्वतःचे विचार स्पष्टपणे मांडताना त्याला सरावाची गरज भासते. शिक्षकांनी वारंवार मार्गदर्शन केल्यावर तो कृती पूर्ण करण्याचा चांगला प्रयत्न करतो.	पायाभूत संकल्पना स्पष्ट आहेत आणि दैनंदिन अभ्यासात तो नेहमी सातत्य ठेवतो. थोड्या अधिक वाचनाची आणि अभ्यासाची सवय लावल्यास तो अधिक प्रगल्भ उत्तरे देऊ शकेल असे वाटते.	विषयाची अत्यंत प्रगल्भ आणि सखोल जाणीव असून तो स्वतःहून नवीन संकल्पना अतिशय आत्मविश्वासाने मांडतो. वर्गात शिकवलेले घटक त्याला चटकन समजतात आणि त्यावर आधारित अवघड प्रश्नांची अचूक उत्तरे देण्याची त्याची क्षमता शाळेतून इतर विद्यार्थ्यांसाठी आदर्श ठरत आहे.
संबेदनशीलता	इतरांच्या भावना समजून घेण्यात आणि त्यावर प्रतिक्रिया देण्यात तो थोडा संशय आहे. रागावर नियंत्रण मिळवण्यासाठी आणि समजसपणे वागण्यासाठी त्याला वारंवार शिक्षकांच्या आणि पालकांच्या वैयक्तिक मदतीची गरज भासते.	मित्रांसोबत खेळताना किंवा डबा खाताना तो सहकार्याची भावना दाखवतो. वागण्यात थोडा शांतपणा आहे, पण जेव्हा गरजेची वेळ येते तेव्हा तो नक्कीच आपल्या सहकार्यांना योग्य ती मदत करतो.	वागण्या-बोलण्यातला गोडवा आणि सर्वांशी मिळून-मिसळून राहण्याची वृत्ती यामुळे तो वर्गात सर्वांचा लाडका आहे. इतरांच्या दुःखात हळवा होणारा आणि आनंदात सहभागी होणारा हा एक अतिशय गुणी विद्यार्थी आहे.
सर्जनशीलता	सूक्ष्म स्नायूंचा विकास अजूनही कमी असल्याने त्याला कागद कापणे, टुमडणे किंवा पेन्सिलने आकार काढणे खूप कठीण जाते. साध्या कृती पूर्ण करण्यासाठी त्याला हाताला धरून वारंवार सराव द्यावा लागतो.	साध्या आणि सोप्या कृती तो योग्य प्रकारे पार पडतो. कागदकाम आणि साध्या चित्रकलेत त्याचा हात चांगला बसला आहे. मात्र, अत्यंत क्लिष्ट आणि गुंतागुंतीच्या रचना करताना त्याला थोड्या मार्गदर्शनाची गरज लागते.	विचार करण्याची पद्धत चौकटीबाहेरची असून तो प्रत्येक गोष्टीकडे एका नवीन कलात्मक दृष्टिकोनातून बघतो. त्याच्या हाताला अतिशय उत्तम वळण असून तो सुरेख आणि सुबक कलाकुरसर करण्यात अतिशय निपुण आहे.

स्वयं मूल्यमापन (सत्र १)

माझ्या सर्व मित्रांसोबत नवीन खेळ खेळायला मला आवडते.

सहकारी मूल्यमापन (सत्र १)

हा खूप हुशार आहे अन सगळ्यात भारी चित्रे काढतो.

पालक मूल्यमापन (सत्र १)

शाळेत घडलेल्या खूप छान छान गोष्टी रोज घरी येऊन सांगतो.

शिक्षक मूल्यमापन (सत्र १)

तुझे अक्षर आणि तुझे सर्व काम खूपच सुंदर आणि आकर्षक असते.

क्षेत्र 2: भावनिक आणि नैतिक विकास (द्वितीय सत्र)

सविस्तर उपक्रम व कृती (द्वितीय सत्र):

स्तर: उत्कृष्ट सहभाग

उपक्रम: मदतीची वृत्ती - गरजूंना आणि मित्रांना मदत करण्याची सवय अंगीकारणे.

निष्पत्ती: समाजात संवेदनशीलता आणि परोपकाराची भावना रुजते.

उपक्रम: सकारात्मक दृष्टिकोन - नवीन गोष्टी शिकताना आणि आव्हानांना सामोरे जाताना सकारात्मक राहणे.

निष्पत्ती: आत्मविश्वास वाढतो आणि कोणत्याही परिस्थितीत डगमगून न जाण्याची वृत्ती बनते.

क्षेत्र क्र. 2 : विकास क्षेत्र / विषय - सामाजिक, भावनिक व नैतिक विकास

अभ्यासक्रमाची ध्येये (CG) :

CG-4* : बालके भावनिक बुद्धिमत्ता विकसित करतात (स्वतःच्या भावनांचे व्यवस्थापन आणि सामाजिक नियमांना प्रतिसाद).

CG-5* : बालके उत्पादक कार्याबाबत व सेवेबाबत सकारात्मक दृष्टिकोन विकसित करतात.

CG-6* : बालके नैसर्गिक वातावरणाबद्दल कृतज्ञताभाव दर्शवितात.

सत्र दुसरे

क्षमता** :

✦ C-4.7- "इतरांचे विचार व भावनिक गरजा लक्षात घेऊन सकारात्मक प्रतिसाद देतो."

✦ C-4.4- "इतर बालकांबरोबर सहकार्य वृत्तीने वागतो."

पैलू	प्रवाह	पर्वत	आकाश
जाणीव जागृती	पायाभूत बाबी समजतात पण त्या व्यक्त करताना थोडा संकोच दिसून येतो. प्रश्नाची उत्तरे देण्यासाठी त्याला थोडा प्रवृत्त करावे लागते, त्यानंतर तो योग्य आणि बऱ्यापैकी अचूक उत्तरे देतो.	शिकवलेला भाग समजून घेऊन त्यावर विचार करण्याची वृत्ती दिसून येते. स्वतःहून फार प्रश्न विचारत नसला तरी विचारलेल्या प्रश्नांची योग्य उत्तरे देण्यात त्याचा हातखंडा चांगला आहे.	परिसरातील घडामोडी आणि शैक्षणिक विषयांचे अत्यंत बारकाईने निरीक्षण करून त्यातील संकल्पना स्पष्टपणे समजून घेण्याचा त्याचा कल नेहमी दिसून येतो. स्वतःच्या ज्ञानाचा उपयोग तो अतिशय कल्पकतेने करतो.
संवेदनशीलता	संकोची स्वभावामुळे तो स्वतःहून नवीन मित्रांशी ओळख करून घेत नाही. बदलत्या परिस्थितीला तोंड देण्याची त्याची तयारी अद्याप पूर्ण नाहीये, त्यामुळे त्याला आत्मविश्वास मिळवून देण्यासाठी जास्त खटाटोप करावा लागते.	इतरांच्या भावना त्याला समजतात आणि तो सहसा कोणाला दुखावत नाही. दैनंदिन व्यवहारात सावधगिरी बाळगून तो दिलेल्या सूचनांचे पालन करत सामाजिक नियमांशी जुळवून घेण्याचा उत्तम प्रयत्न करतो.	गटात किंवा समाजात वावरताना तो अतिशय समझदारपणा व समजूतदारपणा दाखवतो. इतरांच्या भावनांचा आदर करणे, लहानांवर प्रेम करणे आणि सर्वांना सोबत घेऊन जाण्याचा त्याचा स्वभाव सर्वांना भावतो.
सर्वनशीलता	रंगकाम करताना रंग बाहेर जातात आणि साहित्याचा वापर करताना त्याला खप अडचण येते. स्वतःहून कोणतीही नवीन रचना करण्याचा तो अजिबात विचार करत नाही आणि या तासाला अनेकदा कंटाळा करतो.	शिक्षकांनी दिलेल्या सूचनांनुसार तो कलेच्या तासाला चांगला प्रतिसाद देतो. स्वतःहून अतिशय वेगळे काही बनवण्याची धडपड तो फारशी करत नाही, तरीही त्याचे काम नेहमीच उत्तम दर्जाचे आणि व्यवस्थित असते.	विचार करण्याची पद्धत चौकटीबाहेरची असून तो प्रत्येक गोष्टीकडे एका नवीन कलात्मक दृष्टिकोनातून बघतो. त्याच्या हाताला अतिशय उत्तम वळण असून तो सुरेख आणि सुबक कलाकृती करण्यात अतिशय निपुण आहे.

स्वयं मूल्यमापन (सत्र २)

शाळेचे आणि घरचे काम मी न विसरता बरोबर वेळेवर पूर्ण देतो.

सहकारी मूल्यमापन (सत्र २)

आमच्या गटामध्ये हाच नेहमी लीडर असतो आणि आमचे ऐकतो.

पालक मूल्यमापन (सत्र २)

स्वतःच्या सगळ्या वस्तू आणि दप्तर नेहमी अतिशय नीट जपून ठेवतो.

शिक्षक मूल्यमापन (सत्र २)

पुढच्या वर्गातील सर्व कठीण आव्हानांसाठी तू पूर्णपणे तयार आहेस!

क्षेत्र 3: बोधात्मक (ज्ञानात्मक) विकास (प्रथम सत्र)

सविस्तर उपक्रम व कृती (१०-१३ ओळी):

स्तर: उत्कृष्ट सहभाग

उपक्रम: चित्र निरीक्षण - मुलांना एका दृश्यचित्रात विविध गोष्टी शोधायला सांगणे (प्राणी, वस्तू, रंग इ. ओळखणे).
निष्पत्ती: निरीक्षण शक्ती व एकाग्रता वाढते आणि बारकावे टिपण्याची सवय लागते.

उपक्रम: कारण-परिणाम चर्चा - एखाद्या साध्या घटनेचे कारण विचारणे. उदा. 'पाऊस आला तर आपण काय करतो?'
निष्पत्ती: तार्किक विचार क्षमता व कार्यकारणभाव शोधण्याची कुतूहल वृत्ती विकसित होते.

क्षेत्र क्र. 3 : विकास क्षेत्र / विषय - बोधात्मक (ज्ञानात्मक) विकास

अभ्यासक्रमाची ध्येये (CG) :

- CG-7* : बालके निरीक्षण व तार्किक विचाराने सभोवतालच्या जगाची जाणीव करून घेतात.
CG-8* : बालकांची गणितीय समज विकसित होते (राशी, आकार, मापे, संख्या).

सत्र पहिले

क्षमता** :

- ✦ C-7.3- "अध्ययनासाठी सुयोग्य साधने व तंत्रज्ञान वापरतो."
- ✦ C-7.1- "वेगवेगळ्या गटातील वस्तूंमधील फरक व परस्पर संबंधांचे निरीक्षण करतो."
- ✦ C-8.7- "गुणाकार (पुन्हा-पुन्हा बेरीज) आणि भागाकार (समान वाटणी) ही संकल्पना समजतो."

पैलू	प्रवाह	पर्वत	आकाश
जाणीव जागृती	प्राथमिक संकल्पनांची समज निर्माण होत आहे, मात्र स्वतःचे विचार स्पष्टपणे मांडताना त्याला सरावाची गरज भासते. शिक्षकांनी वारंवार मार्गदर्शन केल्यावर तो कृती पूर्ण करण्याचा चांगला प्रयत्न करतो.	पायाभूत संकल्पना स्पष्ट आहेत आणि दैनंदिन अभ्यासात तो नेहमी सातत्य ठेवतो. थोड्या अधिक वाचनाची आणि अभ्यासाची सवय लावल्यास तो अधिक प्रगल्भ उत्तरे देऊ शकेल असे वाटते.	परिसरातील घडामोडी आणि शैक्षणिक विषयांचे अत्यंत बारकाईने निरीक्षण करून त्यातील संकल्पना स्पष्टपणे समजून घेण्याचा त्याचा कल नेहमी दिसून येतो. स्वतःच्या ज्ञानाचा उपयोग तो अतिशय कल्पकतेने करतो.
संवेदनशीलता	खेळताना किंवा गटात काम करताना अनेकदा त्याचे मित्रांसोबत छोटेमोठे वाद होतात. नियम पाळण्याची सवय त्याला अद्याप पूर्णपणे लागलेली नाही, त्यासाठी त्याला सतत प्रेमाने आणि समजून सांगणे लागते.	सर्वांशी चांगले वागतो आणि शाळेत कोणाशीही सहसा भांडण करत नाही. नियम आणि शिस्त पाळण्याचा त्याचा प्रयत्न नेहमी प्रामाणिक असतो, मात्र गटात सर्वांचे नेतृत्व करण्यास तो कधीकधी मागे हटतो.	गटात किंवा समाजात वावरताना तो अतिशय समझदारपणा व समजूतदारपणा दाखवतो. इतरांच्या भावनांचा आदर करणे, लहानांवर प्रेम करणे आणि सर्वांना सोबत घेऊन जाण्याचा त्याचा स्वभाव सर्वांना भावतो.
सर्जनशीलता	कोणतीही नवीन कृती किंवा कला निर्माण करण्याची आवड त्याच्यात अवून रुजलेली नाही. त्याच्यातील कलागुणांना वाव देण्यासाठी अगदी प्राथमिक स्तरापासून आणि अत्यंत सोप्या पद्धतीचा वापर करून शिकवावे लागते.	दिलेला नमुना बघून तो अत्यंत सुबकपणे आणि हुबेहुब त्याचप्रमाणे कृती पूर्ण करतो. साहित्याचा वापर कोळजीपूर्वक करून तो चांगल्या आणि नौटनेटक्या रचना तयार करतो, पण स्वतःहून वेगळी कल्पना लढवत नाही.	चित्रकला, मातीकाम आणि हस्तकला यात त्याच्याकडे जन्मजातच खूप चांगली कला आहे. रंगसंगतीची निवड, साहित्याची योग्य जुळवाजुळव आणि बारकावे टिपण्याची त्याची पद्धत अत्यंत प्रगल्भ आणि सर्वासाठी प्रेरणादायी आहे.

स्वयं मूल्यमापन (सत्र १)

मला नवीन गोष्टी आणि नवीन खेळ शिकायला खूप आवडते.

सहाकारी मूल्यमापन (सत्र १)

आमाला हा नेहमी अभ्यासात आणि खेळात मदत करतो.

पालक मूल्यमापन (सत्र १)

शाळेचा अभ्यास स्वतः होऊन रोज न चुकता करून घेतो.

शिक्षक मूल्यमापन (सत्र १)

वर्गात नेहमी सर्व गोष्टीत अव्वल राहतो, खूप छान!

क्षेत्र 3: बोधात्मक (ज्ञानात्मक) विकास (द्वितीय सत्र)

सविस्तर उपक्रम व कृती (द्वितीय सत्र):

स्तर: उत्कृष्ट सहभाग

उपक्रम: आकृत्या आणि आकार ओळख - गोल, त्रिकोण, चौकोन यांसारखे मूलभूत आकार ओळखणे आणि चित्र काढणे.
निष्पत्ती: भौमितिक आकारांची अचूक वाण निर्माण होते आणि दृष्टी-संज्ञानात्मक विकास होतो.

उपक्रम: स्मरणशक्ती खेळ - लपवलेल्या वस्तू आठवून सांगणे किंवा चित्रातील बदल ओळखणे.
निष्पत्ती: स्मरणशक्ती (Memory) तीक्ष्ण होते आणि मेंदूचा व्यायाम होतो.

क्षेत्र क्र. 3 : विकास क्षेत्र / विषय - बोधात्मक (ज्ञानात्मक) विकास

अभ्यासक्रमाची ध्येये (CG) :

- CG-7* : बालके निरीक्षण व तार्किक विचाराने सभोवतालच्या जगाची जाणीव करून घेतात.
CG-8* : बालकांची गणितीय समज विकसित होते (राशी, आकार, मापे, संख्या).

सत्र दुसरे

क्षमता** :

- ✦ C-7.2- "निसर्गाच्या निरीक्षणातून कार्यकारणभाव समजून साधी परिकल्पना मांडतो."
- ✦ C-8.5- "स्थानिक किमतीचा वापर करून ९९ पर्यंतच्या संख्या ओळखतो व लिहितो."
- ✦ C-8.12- "गणितीय संकल्पना व्यक्त करण्यासाठी शब्दसंपत्ती विकसित करतो."

पैलू	प्रवाह	पर्वत	आकाश
जाणीव जागृती	प्राथमिक संकल्पनांची समज निर्माण होत आहे, मात्र स्वतःचे विचार स्पष्टपणे मांडताना त्याला सरावाची गरज भासते. शिक्षकांनी वारंवार मार्गदर्शन केल्यावर तो कृती पूर्ण करण्याचा चांगला प्रयत्न करतो.	पायाभूत संकल्पना स्पष्ट आहेत आणि दैनंदिन अभ्यासात तो नेहमी सातत्य ठेवतो. थोड्या अधिक वाचनाची आणि अभ्यासाची सवय लावल्यास तो अधिक प्रगल्भ उत्तरे देऊ शकेल असे वाटते.	कोणत्याही नवीन विषयाचे आकलन अतिशय जलद गतीने करण्याची त्याची क्षमता वाखाणण्याजोगी आहे. वर्गातील चर्चेत अत्यंत मार्मिक मुद्दे उपस्थित करून तो नेहमीच स्वतःची वेगळी आणि हुशार ओळख निर्माण करतो.
संवेदनशीलता	वातावरणाशी एकरूप होताना तो अनेकदा भीती किंवा अस्वस्थता दाखवतो. प्राथमिक संवादाची सुरुवात करण्यासाठी तो पूर्णपणे समोरच्या व्यक्तीवर अवलंबून राहतो, स्वतःहून पुढे येऊन बोलण्यास बिचकतो.	बहुतांश वेळा तो समजूतदारपणे वागतो आणि शिक्षकांच्या आज्ञेचे पालन करतो. ओळखीच्या मित्रांसोबत तो खूप छान वावरतो, पण अनोळखी व्यक्तींसमोर तो स्वतःला व्यक्त करताना थोडाफार संकोच बाळगतो.	कोणत्याही नवीन परिस्थितीत स्वतःला जुळवून घेण्याचे त्याचे कौशल्य विलक्षण आहे. सांस्कृतिक आणि सामाजिक कार्यक्रमांत तो अत्यंत संवेदनशीलपणे आणि जबाबदारीने स्वतःचा सहभाग प्रभावीपणे नोंदवतो.
सर्वज्ञशीलता	दिलेल्या नमुन्याची केवळ साधी नक्कल करण्याचा तो प्रयत्न करतो, त्यात सुबकतेचा आणि कल्पकतेचा खूपच अभाव दिसतो. हस्तकलेचे आणि चित्रकलेचे काम पूर्ण करण्यासाठी तो पूर्णपणे मदतीवर अवलंबून राहतो.	रंगकाम आणि हस्तकलेत त्याला बऱ्यापैकी रुची आहे असून तो दिलेले काम वेळेत आणि स्वच्छपणे संपवतो. स्वतःची थोडी कल्पकता त्यात जोडण्याचा त्याचा प्रयत्न निश्चितच चांगला असतो, ज्यात तो यशस्वीही होतो.	विचार करण्याची पद्धत चौकटीबाहेरची असून तो प्रत्येक गोष्टीकडे एका नवीन कलात्मक दृष्टिकोनातून बघतो. त्याच्या हाताला अतिशय उत्तम वळण असून तो सुरेख आणि सुबक कलाकुरसर करण्यात अतिशय निपुण आहे.

स्वयं मूल्यमापन (सत्र २)

मला शाळेतली छान छान गोष्टींची पुस्तके वाचायला खूप आवडतात.

सहकारी मूल्यमापन (सत्र २)

हा वर्गात सर्वात वेगाने आणि खूप सुंदर अक्षरात लिहून काढतो.

पालक मूल्यमापन (सत्र २)

घरी वागण्यात आणि बोलण्यात खूपच समजूतदारपणा आलाय.

शिक्षक मूल्यमापन (सत्र २)

नेहमी असाच सर्व क्षेत्रात चमकत राहा आणि खूप मोठे नाव कमवा!

क्षेत्र 4: भाषा आणि साक्षरता विकास (प्रथम सत्र)

सविस्तर उपक्रम व कृती (१०-१२ ओळी):

स्तर: उत्कृष्ट सहभाग

उपक्रम: चित्रवाचन - चित्रात काय घडत आहे ते आपल्या शब्दांत सांगण्याचा प्रयत्न करणे.
निष्पत्ती: कल्पनाशक्तीचा विकास होऊन स्वतःच्या शब्दांत विचार मांडण्याची क्षमता येते.

उपक्रम: श्रवण कौशल्य - शिक्षकांनी सांगितलेली गोष्ट ऐकून त्यातील मुख्य पात्रे लक्षात ठेवणे.
निष्पत्ती: एकाग्रतेने ऐकण्याची आणि माहिती ग्रहण करून स्मरणात ठेवण्याची सवय लागते.

क्षेत्र क्र. 4 : विकास क्षेत्र / विषय - भाषा आणि साक्षरता विकास

अभ्यासक्रमाची ध्येये (CG) :

- CG-9*** : बालके दोन भाषांमध्ये दैनंदिन संवादासाठी प्रभावी कौशल्ये विकसित करतात.
CG-10* : बालके भाषा एक (L1) मध्ये सफाईदारपणे वाचन व लेखन करतात.
CG-11* : बालके भाषा दोन (L2) मध्ये वाचन आणि लेखनाचा आरंभ करतात.

सत्र पहिले

क्षमता** :

- ✦ C-9.2- "स्वतःहून साधी गाणी आणि कविता तयार करतो."
✦ C-9.4- "मौखिक सूचना समजून घेतो व इतरांना स्पष्ट सूचना देतो."

पैलू	प्रवाह	पर्वत	आकाश
जाणीव जागृती	शिकवलेल्या बाबी लगेच आत्मसात करण्यासाठी थोडा अधिक वेळ आणि सरावाची आवश्यकता आहे. वैयक्तिक लक्ष दिल्यास तो दिलेल्या सूचनांचे टप्प्याटप्प्याने आणि हळुवारपणे पालन करतो.	परिसरातील गोष्टींची चांगली माहिती आहे आणि शाब्दिक कामकाजात तो उत्साहाने भाग घेतो. स्वतःचे विचार मांडण्यासाठी तो नेहमी योग्य शब्दांची निवड करण्याचा प्रामाणिक प्रयत्न करतो.	कोणत्याही नवीन विषयाचे आकलन अतिशय जलद गतीने करण्याची त्याची क्षमता वाखाणण्याजोगी आहे. वर्गातील चर्चेत अत्यंत मार्मिक मुद्दे उपस्थित करून तो नेहमीच स्वतःची वेगळी आणि हुशार ओळख निर्माण करतो.
संवेदनशीलता	खेळताना किंवा गटात काम करताना अनेकदा त्याचे मित्रांसोबत छोटेमोठे वाद होतात. नियम पाळण्याची सवय त्याला अद्याप पूर्णपणे लागलेली नाही, त्यासाठी त्याला सतत प्रेमाने आणि समजून सांगणे लागते.	इतरांच्या भावना त्याला समजतात आणि तो सहसा कोणाला दुखावत नाही. दैनंदिन व्यवहारात सौवधगिरी बाळगून तो दिलेल्या सूचनांचे पालन करत सामाजिक नियमांशी जुळवून घेण्याचा उत्तम प्रयत्न करतो.	कोणत्याही नवीन परिस्थितीत स्वतःला जुळवून घेण्याचे त्याचे कौशल्य विलक्षण आहे. सांस्कृतिक आणि सामाजिक कार्यक्रमांत तो अत्यंत संवेदनशीलपणे आणि जबाबदारीने स्वतःचा सहभाग प्रभावीपणे नोंदवतो.
सर्जनशीलता	कोणतीही नवीन कृती किंवा कला निर्माण करण्याची आवड त्याच्यात अजून रुजलेली नाही. त्याच्यातील कलागुणांना वाव देण्यासाठी अगदी प्राथमिक स्तरापासून आणि अत्यंत सोप्या पद्धतीचा वापर करून शिकवावे लागते.	शिक्षकांनी दिलेल्या सूचनांनुसार तो कलेच्या तासाला चांगला प्रतिसाद देतो. स्वतःहून अतिशय वेगळे काही बनवण्याची धडपड तो फारशी करत नाही, तरीही त्याचे काम नेहमीच उत्तम दर्जाचे आणि व्यवस्थित असते.	स्वतःच्या डोक्याने विचार करून नेहमी काहीतरी नवीन आणि हटके बनवण्याचा त्याचा प्रयत्न वाखाणण्याजोगा आहे. गोष्टी रचणे, नाट्यीकरण करणे किंवा गाणी म्हणण्यात त्याची सर्जनशीलता एकदम उच्च पातळीवर दिसून येते.

स्वयं मूल्यमापन (सत्र १)

मी स्वतःचे सर्व काम स्वतः आणि अगदी वेळेवर पूर्ण करतो.

सहकारी मूल्यमापन (सत्र १)

हा खूप हुशार आहे अन सगळ्यात भारी चित्रे काढतो.

पालक मूल्यमापन (सत्र १)

घरच्या आणि बाहेरच्या कामात आम्हाला खूप मदत करतो.

शिक्षक मूल्यमापन (सत्र १)

तुझी प्रगती उत्कृष्ट असून तू खूप छान काम करतोस!

क्षेत्र 4: भाषा आणि साक्षरता विकास (द्वितीय सत्र)

सविस्तर उपक्रम व कृती (द्वितीय सत्र):

स्तर: उत्कृष्ट सहभाग

उपक्रम: नाट्य आणि अभिनय - छोट्या नाटकल्यांमध्ये भाग घेऊन संवादांचे सादरीकरण करणे.
निष्पत्ती: रंगमंचीय धाडस वाढते, उच्चार स्पष्ट होतात व आत्मविश्वास निर्माण होतो.

उपक्रम: स्व-परिचय - स्वतःबद्दल, कुटुंबाबद्दल आणि आवडीनिवडीबद्दल स्पष्टपणे बोलणे.
निष्पत्ती: स्वतःला खंबीरपणे मांडण्याची कला आत्मसात होते आणि आत्मविश्वास दुणावतो.

क्षेत्र क्र. 4 : विकास क्षेत्र / विषय - भाषा आणि साक्षरता विकास

अभ्यासक्रमाची ध्येये (CG) :

- CG-9*** : बालके दोन भाषांमध्ये दैनंदिन संवादासाठी प्रभावी कौशल्ये विकसित करतात.
CG-10* : बालके भाषा एक (L1) मध्ये सफाईदारपणे वाचन व लेखन करतात.
CG-11* : बालके भाषा दोन (L2) मध्ये वाचन आणि लेखनाचा आरंभ करतात.

सत्र दुसरे

क्षमता** :

- ✦ C-9.6- "स्पष्ट कथानकासह लघुकथा आणि पात्रांचे कथन करतो."
✦ C-9.7- "संवादासाठी नवीन शब्द आत्मसात करतो व त्यांचा वापर करतो."

पैलू	प्रवाह	पर्वत	आकाश
जाणीव जागृती	नवीन संकल्पना समजून घेण्यासाठी तो धडपड करतो, पण त्याला सहकाऱ्यांच्या किंवा शिक्षकांच्या मदतीची अनेकदा गरज लागते. त्याचे अभ्यासातील लक्ष केंद्रित करण्यासाठी अधिक प्रयोगांची गरज आहे.	विषयाचे चांगले आकलन असून शिक्षकांनी दिलेल्या सूचना आणि नियमांचे तो बहुतांश वेळा अतिशय व्यवस्थित पालन करतो. नवीन गोष्टी शिकण्यासाठी तो नेहमी उत्साही असतो आणि साध्या प्रश्नांची अचूक उत्तरे देतो.	विषयाची अत्यंत प्रगल्भ आणि सखोल जाणीव असून तो स्वतःहून नवीन संकल्पना अतिशय आत्मविश्वासाने मांडतो. वर्गात शिकवलेले घटक त्याला चटकन समजतात आणि त्यावर आधारित अवघड प्रश्नांची अचूक उत्तरे देण्याची त्याची क्षमता शाळेतील इतर विद्यार्थ्यांसाठी आदर्श ठरत आहे.
संवेदनशीलता	इतरांच्या भावना समजून घेण्यात आणि त्यावर प्रतिक्रिया देण्यात तो थोडा संशय आहे. रागावर नियंत्रण मिळवण्यासाठी आणि समंजसपणे वागण्यासाठी त्याला वारंवार शिक्षकांच्या आणि पालकांच्या वैयक्तिक मदतीची गरज भासते.	बहुतांश वेळा तो समजूतदारपणे वागतो आणि शिक्षकांच्या आज्ञेचे पालन करतो. ओळखीच्या मित्रांसोबत तो खूप छान वावरतो, पण अनोळखी व्यक्तींसमोर तो स्वतःला व्यक्त करताना थोडाफार संकोच बाळगतो.	कोणत्याही नवीन परिस्थितीत स्वतःला जळवून घेण्याचे त्याचे कौशल्य विलक्षण आहे. सांस्कृतिक आणि सामाजिक कार्यक्रमात तो अत्यंत संवेदनशीलपणे आणि जबाबदारीने स्वतःचा सहभाग प्रभावीपणे नोंदवतो.
सर्वज्ञशीलता	सर्वज्ञशील आणि कल्पकतेच्या कृतीमध्ये तो स्वतःला फारसे रमवू शकत नाही. एखादे सोपे चित्र काढायला दिले तरी तो लगेच हार मानतो आणि काम अर्धवट सोडून देण्याची वेतागलेली वृत्ती त्याच्यात दिसून येते.	साध्या आणि सोप्या कृती तो योग्य प्रकारे पार पडतो. कागदकाम आणि साध्या चित्रकलेत त्याचा हात चांगला बसला आहे. मात्र, अत्यंत क्लिष्ट आणि गुंतागुंतीच्या रचना करताना त्याला थोड्या मार्गदर्शनाची गरज लागते.	कोणतीही साधी वस्तू दिली तरी तिच्यातून तो एक सुरेख मॉडेल किंवा खेळणी तयार करू शकतो. कलेच्या विविध क्षेत्रात तो अत्यंत हुशारीने आणि कल्पकतेने आपला ठसा उमटवतो, त्याचे मन अतिशय सृजनशील आहे.

स्वयं मूल्यमापन (सत्र २)

मी आता गणिताचे खूप कठीण प्रश्न पण पटापट सोडवतो.

सहकारी मूल्यमापन (सत्र २)

शाळेच्या खेळात आणि धावण्याच्या शर्यतीत हा खूप जोरात पळतो.

पालक मूल्यमापन (सत्र २)

घरी वागण्यात आणि बोलण्यात खूपच समजूतदारपणा आलाय.

शिक्षक मूल्यमापन (सत्र २)

पुढच्या वर्गातील सर्व कठीण आव्हानांसाठी तू पूर्णपणे तयार आहेस!

क्षेत्र 5: सौंदर्यदृष्टी आणि सांस्कृतिक विकास (प्रथम सत्र)

सविस्तर उपक्रम व कृती (१०-१३ ओळी):

स्तर: उत्कृष्ट सहभाग

उपक्रम: चित्रकला कार्यशाळा - बालकांना विविध रंग, आकार आणि माध्यमांचा वापर करून स्वतःच्या भावना व्यक्त करण्यास प्रोत्साहित करणे.
निष्पत्ती: सर्जनशीलता आणि सौंदर्यदृष्टीचा उत्तम विकास होतो.

उपक्रम: हस्तकला (Craft) - कागदकाम, मातीकाम यांसारख्या कृतीमधून नवनिर्मितीचा आनंद घेणे.
निष्पत्ती: बोटांच्या स्नायूंचे नियंत्रण (Fine Motor Skills) व एकाग्रता वाढते.

क्षेत्र क्र. 5 : विकास क्षेत्र / विषय - सौंदर्यदृष्टी आणि सांस्कृतिक विकास

अभ्यासक्रमाची ध्येये (CG) :

CG-12* : बालके दृश्य आणि ललित कलांमध्ये आपली संवेदनशीलता कलेद्वारे व्यक्त करतात.

सत्र पहिले

क्षमता** :

✦ C-12.4- "कला माध्यमामध्ये सहयोगाने (Teamwork) काम करतो."

पैलू	प्रवाह	पर्वत	आकाश
जाणीव जागृती	प्राथमिक संकल्पनांची समज निर्माण होत आहे, मात्र स्वतःचे विचार स्पष्टपणे मांडताना त्याला सरावाची गरज भासते. शिक्षकांनी वारंवार मार्गदर्शन केल्यावर तो कृती पूर्ण करण्याचा चांगला प्रयत्न करतो.	पायाभूत संकल्पना स्पष्ट आहेत आणि दैनंदिन अभ्यासात तो नेहमी सातत्य ठेवतो. थोड्या अधिक वाचनाची आणि अभ्यासाची सवय लावल्यास तो अधिक प्रगल्भ उत्तरे देऊ शकेल असे वाटते.	विषयाची अत्यंत प्रगल्भ आणि सखोल जाणीव असून तो स्वतःहून नवीन संकल्पना अतिशय आत्मविश्वासाने मांडतो. वर्गात शिकवलेले घटक त्याला चटकन समजतात आणि त्यावर आधारित अवघड प्रश्नांची अचूक उत्तरे देण्याची त्याची क्षमता शाळेतील इतर विद्यार्थ्यांसाठी आदर्श ठरत आहे.
संवेदनशीलता	संकोची स्वभावामुळे तो स्वतःहून नवीन मित्रांशी ओळख करून घेत नाही. बदलत्या परिस्थितीला तोंड देण्याची त्याची तयारी अद्याप पूर्ण नाहीये, त्यामुळे त्याला आत्मविश्वास मिळवून देण्यासाठी जास्त खटाटोप करावा लागते.	इतरांच्या भावना त्याला समजतात आणि तो सहसा कोणाला दुखावत नाही. दैनंदिन व्यवहारात सावधगिरी बाळगून तो दिलेल्या सूचनांचे पालन करत सामाजिक नियमांशी जुळवून घेण्याचा उत्तम प्रयत्न करतो.	गटात किंवा समाजात वावरताना तो अतिशय समझदारपणा व समजूतदारपणा दाखवतो. इतरांच्या भावनांचा आदर करणे, लहानांवर प्रेम करणे आणि सर्वांना सोबत घेऊन जाण्याचा त्याचा स्वभाव सर्वांना भावतो.
सर्जनशीलता	सूक्ष्म स्नायूंचा विकास अजूनही कमी असल्याने त्याला कागद कापणे, दुमडणे किंवा पेन्सिलने आकार काढणे खूप कठीण जाते. साध्या कृती पूर्ण करण्यासाठी त्याला हाताला धरून वारंवार सराव द्यावा लागतो.	दिलेला नमुना बघून तो अत्यंत सुबकपणे आणि हुबेहूब त्याचप्रमाणे कृती पूर्ण करतो. साहित्याचा वापर काळजीपूर्वक करून तो चांगल्या आणि नॉटनेटक्या रचना तयार करतो, पण स्वतःहून वेगळी कल्पना लढवत नाही.	कोणत्याही कामात नवनिर्मिती करण्याची त्याची क्षमता थक्क करणारी आहे. दिलेल्या साधनांचा वापर करून तो अतिशय कल्पक आणि हुबेहूब रचना तयार करतो, ज्यामुळे त्याची कलाकृती नेहमी वर्गात सर्वात वेगळी आणि सुंदर ठरते.

स्वयं मूल्यमापन (सत्र १)

माझ्या सर्व मित्रांसोबत नवीन खेळ खेळायला मला आवडते.

सहकारी मूल्यमापन (सत्र १)

आमाला हा नेहमी अभ्यासात आणि खेळात मदत करतो.

पालक मूल्यमापन (सत्र १)

घरी सुद्धा हा खूप चपळ आणि हुशार राहतो, अभ्यास करतो.

शिक्षक मूल्यमापन (सत्र १)

तुझ्या या अफाट हुशारीचे आणि समंजसपणाचे खूप कौतुक वाटते.

क्षेत्र 5: सौंदर्यदृष्टी आणि सांस्कृतिक विकास (द्वितीय सत्र)

सविस्तर उपक्रम व कृती (द्वितीय सत्र):

स्तर: उत्कृष्ट सहभाग

उपक्रम: नृत्य कौशल्य - गाण्याच्या तालावर साध्या आणि लयबद्ध हालचाली करणे.

निष्पत्ती: शारीरिक लवचिकता वाढून मनाला उत्साह व आनंद मिळतो.

उपक्रम: परिसरातील सौंदर्य - निसर्गातील रंग, फुले, पाने यांचे निरीक्षण करून सौंदर्याची जाणीव विकसित करणे.

निष्पत्ती: निसर्गप्रेम आणि निसर्गातील विविध रंगांची जाण अधिक प्रगल्भ होते.

क्षेत्र क्र. 5 : विकास क्षेत्र / विषय - सौंदर्यदृष्टी आणि सांस्कृतिक विकास

अभ्यासक्रमाची ध्येये (CG) :

CG-12* : बालके दृश्य आणि ललित कलांमध्ये आपली संवेदनशीलता कलेद्वारे व्यक्त करतात.

सत्र दुसरे

क्षमता** :

★ C-12.2- "संगीत, नृत्य आणि अभिनयासाठी आवाज व शरीराचा वापर करून शोध घेतो."

पैलू	प्रवाह	पर्वत	आकाश
जाणीव जागृती	शिकवलेल्या बाबी लगेच आत्मसात करण्यासाठी थोडा अधिक वेळ आणि सरावाची आवश्यकता आहे. वैयक्तिक लक्ष दिल्यास तो दिलेल्या सूचनांचे टप्प्याटप्प्याने आणि हळुवारपणे पालन करतो.	शिकवलेला भाग समजून घेऊन त्यावर विचार करण्याची वृत्ती दिसून येते. स्वतःहून फार प्रश्न विचारत नसला तरी विचारलेल्या प्रश्नांची योग्य उत्तरे देण्यात त्याचा हातखंडा चांगला आहे.	परिसरातील घडामोडी आणि शैक्षणिक विषयांचे अत्यंत बारकाईने निरीक्षण करून त्यातील संकल्पना स्पष्टपणे समजून घेण्याचा त्याचा कल नेहमी दिसून येतो. स्वतःच्या ज्ञानाचा उपयोग तो अतिशय कल्पकतेने करतो.
संवेदनशीलता	संकोची स्वभावामुळे तो स्वतःहून नवीन मित्रांशी ओळख करून घेत नाही. बदलत्या परिस्थितीला तोंड देण्याची त्याची तयारी अद्याप पूर्ण नाहीये, त्यामुळे त्याला आत्मविश्वास मिळवून देण्यासाठी जास्त खटाटोप करावा लागते.	वर्गातील शिस्त पाळतो आणि आपल्या कामाशी प्रामाणिक राहतो. मोठ्या समूहात बोलण्याची त्याची फारशी हिमेंत होत नाही, तरीही छोट्या गटात तो अत्यंत खेळीमेळीने आणि समजुतीने सर्वासोबत वावरतो.	कोणत्याही नवीन परिस्थितीत स्वतःला जुळवून घेण्याचे त्याचे कौशल्य विलक्षण आहे. सांस्कृतिक आणि सामाजिक कार्यक्रमात तो अत्यंत संवेदनशीलपणे आणि जबाबदारीने स्वतःचा सहभाग प्रभावीपणे नोंदवतो.
सर्वनशीलता	रंगकाम करताना रंग बाहेर जातात आणि साहित्याचा वापर करताना त्याला खूप अडचण येते. स्वतःहून कोणतीही नवीन रचना करण्याचा तो अजिबात विचार करत नाही आणि या तासाला अनेकदा कंटाळा करतो.	रंगकाम आणि हस्तकलेत त्याला बऱ्यापैकी रुची आहे असून तो दिलेले काम वेळेत आणि स्वच्छपणे संपवतो. स्वतःची थोडी कल्पकता त्यात जोडण्याचा त्याचा प्रयत्न निश्चितच चांगला असतो, ज्यात तो यशस्वीही होतो.	कोणतीही साधी वस्तू दिली तरी तिच्यातून तो एक सुरेख मॉडेल किंवा खेळणी तयार करू शकतो. कलेच्या विविध क्षेत्रात तो अत्यंत हुशारीने आणि कल्पकतेने आपला ठसा उमटवतो, त्याचे मन अतिशय सृजनशील आहे.

स्वयं मूल्यमापन (सत्र २)

शाळेचे आणि घरचे काम मी न विसरता बरोबर वेळेवर पूर्ण देतो.

सहकारी मूल्यमापन (सत्र २)

शाळेच्या खेळात आणि धावण्याच्या शर्यतीत हा खूप जोरात पळतो.

पालक मूल्यमापन (सत्र २)

ज्ञानाची आणि गोष्टींची पुस्तके वाचायची खूप आवड निर्माण झाली आहे.

शिक्षक मूल्यमापन (सत्र २)

तुझ्याकडे उत्कृष्ट नेतृत्व गुण आहेत, जीवनात तू नक्की खूप पुढे जाशील.

क्षेत्र 5.1: सकारात्मक अध्ययन सवयी (प्रथम सत्र)

सविस्तर उपक्रम व कृती (१०-१२ ओळी):

स्तर: उत्कृष्ट सहभाग

उपक्रम: स्वावलंबन - स्वतःची कामे स्वतः करण्याची (उदा. दप्तर भरणे, नेवणाचा डबा उघडणे) सवय विकसित करणे.
निष्पत्ती: बालक स्वतंत्र व स्वावलंबी होते, दुसऱ्यावरील अवलंबित्व कमी होते.

उपक्रम: सूचनांचे पालन - शिक्षकांनी दिलेल्या साध्या सूचना नीट ऐकणे आणि त्यानुसार कृती करणे.
निष्पत्ती: शिस्तप्रियता वाढते व नियमांच्या पालनाची उपयुक्त सवय जडते.

क्षेत्र क्र. 5.1 : विकास क्षेत्र / विषय - सकारात्मक अध्ययन सवयी

अभ्यासक्रमाची ध्येये (CG) :

CG-13* : बालके अध्ययनाच्या सवयी विकसित करतात (औपचारिक शिक्षणासाठी तयारी).

सत्र पहिले

क्षमता** :

- ✦ C-13.4- "वर्गखोलीतील नियम मनःपूर्वक स्वीकारतो आणि पाळतो."
- ✦ C-13.3- "निरीक्षण, कुतूहल आणि शोध घेण्यासाठी प्रश्न विचारतो."

पैलू	प्रवाह	पर्वत	आकारा
जाणीव जागृती	नवीन संकल्पना समजून घेण्यासाठी तो धडपड करतो, पण त्याला सहाय्यांच्या किंवा शिक्षकांच्या मदतीची अनेकदा गरज लागते. त्याचे अभ्यासातील लक्ष केंद्रित करण्यासाठी अधिक प्रयोगांची गरज आहे.	विषयाचे चांगले आकलन असून शिक्षकांनी दिलेल्या सूचना आणि नियमांचे तो बहुतांश वेळा अतिशय व्यवस्थित पालन करतो. नवीन गोष्टी शिकण्यासाठी तो नेहमी उत्साही असतो आणि साध्या प्रश्नांची अचूक उत्तरे देतो.	विषयाची अत्यंत प्रगल्भ आणि सखोल जाणीव असून तो स्वतःहून नवीन संकल्पना अतिशय आत्मविश्वासाने मांडतो. वर्गात शिकवलेले घटक त्याला चटकन समजतात आणि त्यावर आधारित अवघड प्रश्नांची अचूक उत्तरे देण्याची त्याची क्षमता शाळेतील इतर विद्यार्थ्यांसाठी आदर्श ठरत आहे.
संवेदनशीलता	सामाजिक परिस्थितीशी जुळवून घेण्यास त्याला थोडा वेळ लागतो. संवाद साधताना किंवा स्वतःला व्यक्त करताना त्याची खूपच अडचण होते आणि तो मोठ्या समूहात अनेकदा एकटाच राहणे पसंत करतो.	इतरांच्या भावना त्याला समजतात आणि तो सहसा कोणाला दुखावत नाही. दैनंदिन व्यवहारात सावधगिरी बाळगून तो दिलेल्या सूचनांचे पालन करत सामाजिक नियमांशी जुळवून घेण्याचा उत्तम प्रयत्न करतो.	कुटुंब, शाळा आणि परिसर या सर्वच ठिकाणी तो अत्यंत आदराने आणि नम्रतेने वावरतो. त्याच्यातील भावनिक प्रगल्भता आणि नेतृत्व गुण त्याच्या वयाच्या मानाने अतिशय उत्कृष्ट आणि कौतुकास्पद आहेत.
सर्जनशीलता	सूक्ष्म स्नायूंचा विकास अजूनही कमी असल्याने त्याला कागद कोपणे, दुमडणे किंवा पेन्सिलने आकार काढणे खूप कठीण जाते. साध्या कृती पूर्ण करण्यासाठी त्याला हाताला धरून वारंवार सराव द्यावा लागतो.	दिलेला नमुना बघून तो अत्यंत सुबकपणे आणि हुबेहुब त्याचप्रमाणे कृती पूर्ण करतो. साहित्याचा वापर काळजीपूर्वक करून तो चांगल्या आणि नीटनेटक्या रचना तयार करतो, पण स्वतःहून वेगळी कल्पना लढवत नाही.	स्वतःच्या डोक्याने विचार करून नेहमी काहीतरी नवीन आणि हटके बनवण्याचा त्याचा प्रयत्न वाखाणण्याजोगा आहे. गोष्टी रचणे, नाट्यीकरण करणे किंवा गाणी म्हणण्यात त्याची सर्जनशीलता एकदम उच्च पातळीवर दिसून येते.

स्वयं मूल्यमापन (सत्र १)

मी स्वतःचे सर्व काम स्वतः आणि अगदी वेळेवर पूर्ण करतो.

सहकारी मूल्यमापन (सत्र १)

आम्ही मिळून वर्गात आणि मधल्या सुटीत खूप मज्जा करतो.

पालक मूल्यमापन (सत्र १)

मोकळ्या वेळेत छान चित्र काढायला आणि वाचन करायला आवडते.

शिक्षक मूल्यमापन (सत्र १)

तुझ्या या अफाट हुशारीचे आणि समंजसपणाचे खूप कौतुक वाटते.

क्षेत्र 5.1: सकारात्मक अध्ययन सवयी (द्वितीय सत्र)

सविस्तर उपक्रम व कृती (द्वितीय सत्र):

स्तर: उत्कृष्ट सहभाग

उपक्रम: नियोजन काँश्ल्य - कोणतीही कृती करण्यापूर्वी साधे नियोजन करायला शिकणे.
निष्पत्ती: वेळेचे व्यवस्थापन आणि कामाची योग्य आखणी करण्याची समज येते.

उपक्रम: चुकांमधून शिकणे - एखादी गोष्ट चुकल्यास निराश न होता ती पुन्हा करण्याचा प्रयत्न करणे.
निष्पत्ती: निराश न होता प्रयत्नशील राहण्याचा सकारात्मक दृष्टिकोन अंगीकारला जातो.

क्षेत्र क्र. 5.1 : विकास क्षेत्र / विषय - सकारात्मक अध्ययन सवयी

अभ्यासक्रमाची ध्ये (CG) :

CG-13* : बालके अध्ययनाच्या सवयी विकसित करतात (औपचारिक शिक्षणासाठी तयारी).

सत्र दुसरे

क्षमता** :

★ C-13.2- "स्मृती, मानसिक लवचिकता आणि स्व-नियंत्रण विकसित करतो."

पैलू	प्रवाह	पर्वत	आकाश
जाणीव जागृती	पायाभूत बाबी समजतात पण त्या व्यक्त करताना थोडा संकोच दिसून येतो. प्रश्नाची उत्तरे देण्यासाठी त्याला थोडा प्रवृत्त करावे लागते, त्यानंतर तो योग्य आणि बऱ्यापैकी अचूक उत्तरे देतो.	विषयाचे चांगले आकलन असून शिक्षकांनी दिलेल्या सूचना आणि नियमांचे तो बहुतांश वेळा अतिशय व्यवस्थित पालन करतो. नवीन गोष्टी शिकण्यासाठी तो नेहमी उत्साही असतो आणि साध्या प्रश्नांची अचूक उत्तरे देतो.	शिकवलेल्या घटकांबद्दलची त्याची समज खूपच स्पष्ट आणि पक्की आहे. स्वतःहून नवीन माहिती शोधून काढण्याची आणि ती वर्गात सर्वासमोर सविस्तरपणे सांगण्याची त्याची हातोटी विलक्षण आहे, ज्यामुळे तो नेहमी अभ्यासात अग्रेसर असतो.
संवेदनशीलता	खेळताना किंवा गटात काम करताना अनेकदा त्याचे मित्रांसोबत छोटेमोठे वाद होतात. नियम पाळण्याची सवय त्याला अद्याप पूर्णपणे लागलेली नाही, त्यासाठी त्याला सतत प्रेमाने आणि समजून सांगणे लागते.	वर्गातील शिस्त पाळतो आणि आपल्या कामाशी प्रामाणिक राहतो. मोठ्या समूहात बोलण्याची त्याची फारशी हिंमत होत नाही, तरीही छोट्या गटात तो अत्यंत खेळीमेळीने आणि समजुतीने सर्वासोबत वावरतो.	कोणत्याही नवीन परिस्थितीत स्वतःला जुळवून घेण्याचे त्याचे काँश्ल्य विलक्षण आहे. सांस्कृतिक आणि सामाजिक कार्यक्रमात तो अत्यंत संवेदनशीलपणे आणि जबाबदारीने स्वतःचा सहभाग प्रभावीपणे नोंदवतो.
सर्वनशीलता	रंगकाम करताना रंग बाहेर जातात आणि साहित्याचा वापर करताना त्याला खूप अडचण येते. स्वतःहून कोणतीही नवीन रचना करण्याचा तो अजिबात विचार करत नाही आणि या तासाला अनेकदा कंटाळा करतो.	शिक्षकांनी दिलेल्या सूचनांनुसार तो कलेच्या तासाला चांगला प्रतिसाद देतो. स्वतःहून अतिशय वेगळे काही बनवण्याची धडपड तो फारशी करत नाही, तरीही त्याचे काम नेहमीच उत्तम दर्जाचे आणि व्यवस्थित असते.	कोणतीही साधी वस्तू दिली तरी तिच्यातून तो एक सुरेख मॉडेल किंवा खेळणी तयार करू शकतो. कलेच्या विविध क्षेत्रात तो अत्यंत हुशारीने आणि कल्पकतेने आपला ठसा उमटवतो, त्याचे मन अतिशय सृजनशील आहे.

स्वयं मूल्यमापन (सत्र २)

माझे अक्षर मी पूर्वीपेक्षा आता खूप जास्त चांगले सुधारले आहे.

सहकारी मूल्यमापन (सत्र २)

आमच्या गटामध्ये हाच नेहमी लीडर असतो आणि आमचे ऐकतो.

पालक मूल्यमापन (सत्र २)

ज्ञानाची आणि गोष्टींची पुस्तके वाचायची खूप आवड निर्माण झाली आहे.

शिक्षक मूल्यमापन (सत्र २)

तुझ्याकडे उत्कृष्ट नेतृत्व गुण आहेत, जीवनात तू नक्की खूप पुढे जाशील.

शिक्षकांचा अंतिम सर्वकष वार्षिक अभिप्राय

अतिशय गुणी, प्रामाणिक आणि हुशार असलेला हा विद्यार्थी खऱ्या अर्थाने वर्गाची शान आहे. त्याने वर्षभरात आपल्या क्षमतांचा संपूर्ण ताकदीने वापर करून अतिशय उत्तम प्रगती साध्य केली आहे. पुढील वर्गातही असाच प्रथम क्रमांकावर राहा!

सामाजिक क्षेत्रात त्याने/तिने मित्र-मैत्रिणींशी जुळवून घेण्याची वृत्ती विकसित केली असून गटात सहकार्याने वागणे चांगले जमते. विद्यार्थ्यांची एकंदर प्रगती समाधानकारक असून भविष्यासाठी महत्त्वाची ठरेल. पुढील इयत्तेत यशस्वी प्रगती करण्यासाठी मनःपूर्वक शुभेच्छा!

वर्गशिक्षिकेची स्वाक्षरी

मुख्याध्यापक शिक्षका

पालकाची स्वाक्षरी

